

KURIKULUM STANDARD SEKOLAH RENDAH

Bahasa Semai

Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran

Tahun 4

KURIKULUM STANDARD SEKOLAH RENDAH

Bahasa Semai

Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran

Tahun 4

Bahagian Pembangunan Kurikulum

APRIL 2018

Terbitan 2018

© Kementerian Pendidikan Malaysia

Hak Cipta Terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan mana-mana bahagian artikel, ilustrasi dan isi kandungan buku ini dalam apa jua bentuk dan dengan cara apa jua sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman atau cara lain sebelum mendapat kebenaran bertulis daripada Pengarah, Bahagian Pembangunan Kurikulum, Kementerian Pendidikan Malaysia, Aras 4-8, Blok E9, Parcel E, Kompleks Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, 62604 Putrajaya.

KENANDUG

Rukon Negara	v
Palsapah Pendidikan Kebangsaan	vii
Definisi Kurikulum Kebangsaan	ix
Kata Pengantar.....	xi
Ipemulak	1
Matlamat	2
Objektip	2
Kerengke KSSR	3
Pokes	5
Cenempet Abad ke-21	7
Cenempet Serengik Aras Tinggi, KBAT	9
Strategi Neajar Ru Belajar	10
Elemen Merentas Kurikulem	13
Tenakser Bilik Darjah..	16
Organisasi Kenandug	18
Standard Kenandug ru Standard Belajar Cenempet Cerngai ru Belwal	26
Standard Kenandug ru Standard Belajar Cenempet Menacak	29
Standard Kenandug ru Standard Belajar Cenempet Menules	32

Standard Kenandug ru Standard Belajar Cenempet Seni Engrok	35
Standard Kenandug ru Standard Belajar Cenempet Tatamengwal	36
Panel Pengubal	38

RUKUN NEGARA

BAHAWASANYA Negara kita Malaysia mendukung cita-cita hendak:
Mencapai perpaduan yang lebih erat dalam kalangan seluruh masyarakatnya;
Memelihara satu cara hidup demokratik;
Mencipta satu masyarakat yang adil di mana kemakmuran negara
akan dapat dinikmati bersama secara adil dan saksama;
Menjamin satu cara yang liberal terhadap tradisi-tradisi
kebudayaannya yang kaya dan berbagai corak;
Membina satu masyarakat progresif yang akan menggunakan
sains dan teknologi moden;

MAKA KAMI, rakyat Malaysia, berikrar akan menumpukan seluruh tenaga dan usaha kami untuk mencapai cita-cita tersebut berdasarkan atas prinsip-prinsip yang berikut:

**KEPERCAYAAN KEPADA TUHAN
KESETIAAN KEPADA RAJA DAN NEGARA
KELUHURAN PERLEMBAGAAN
KEDAULATAN UNDANG-UNDANG
KESOPANAN DAN KESUSILAAN**

RUKUN NEGARA

IBAHAWASE negara hik Malaysia kidukong cita-cita untuk:
kicapei pepenadu de lebeh erat katehkenalag dij masarakat;
Kipelihare nanek care sinui demokratik;

Kicipte nanek masarakat de adel kubelok nemakmor negara akan kikep nikmat bersamak-samak secare
adel ru saksame;

kijamin nanek care de liberal nu tradisi-tradisi inebudeye de kaye ru bebegei- begei curak;
kibeh nanek masarakat progresip de kigunak saens dan teknologi muden;

MAKE JIK, rakyat Malaysia, berikrar akan jitumpu dij tenage ru usaha jik untuk jicapei cite-cite tesebot jijoi
prinsep-prinsep de berikot:

**NEPECAYE NU NYENANG
NESETIE NU RAJE RU NEGARA
NELUHUR PELEMBAGAAN
NEDAULAT UNDANG-UNDANG
NESOPAN RU NESUSILE**

FALSAFAH PENDIDIKAN KEBANGSAAN

“Pendidikan di Malaysia adalah suatu usaha berterusan ke arah lebih memperkembangkan potensi individu secara menyeluruh dan bersepadu untuk melahirkan insan yang seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani, berdasarkan kepercayaan dan kepatuhan kepada Tuhan. Usaha ini adalah bertujuan untuk melahirkan warganegara Malaysia yang berilmu pengetahuan, berketerampilan, berakhlak mulia, bertanggungjawab dan berkeupayaan mencapai kesejahteraan diri serta memberikan sumbangan terhadap keharmonian dan kemakmuran keluarga, masyarakat dan negara”

Sumber: Akta Pendidikan 1996 (Akta 550)

PALSAFAH PENDIDIKAN KEBANGSAAN

“Pendidikan ku Malaysia mongloh nanek usaha beteneros nu ala kipekembang nej potensi individu secare rimdij ru besepadu ha wujud senoi de seimbang ru harmonis ju segik intelek, ruhani, emosi ru jasmani jiji nepercaye ru penatoh nu Nyenang. Usaha adeh mongloh haperyos rakyat Malaysia de belemu penanei, beketerampelan, besikap bor, betanggungjawab ru beupaye kicapei senejahtere dirik, serte kiog senumbang nu neharmoni ru nemakmur peringak, masarakat ru negara.”

Sumber: Akta Pendidikan 1996 (Akta 550)

DEFINISI KURIKULUM KEBANGSAAN

3. Kurikulum Kebangsaan

(1) Kurikulum Kebangsaan ialah suatu program pendidikan yang termasuk kurikulum dan kegiatan kokurikulum yang merangkumi semua pengetahuan, kemahiran, norma, nilai, unsur kebudayaan dan kepercayaan untuk membantu perkembangan seseorang murid dengan sepenuhnya dari segi jasmani, rohani, mental dan emosi serta untuk menanam dan mempertingkatkan nilai moral yang diingini dan untuk menyampaikan pengetahuan.

Sumber:Peraturan-Peraturan Pendidikan (Kurikulum Kebangsaan) 1997

[PU(A)531/97]

DEPINISI KURIKULEM KEBANGSAAN

3. Kurikulum Kebangsaan

(1) Kurikulum Kebangsaan ialah nunanek progrem pendidikan de temasok kurikulum ru negiat kokurikulum de kirangkom rimdij penanei, cenempet, norma, nilei, unsor nebudaye ru penercaye ha kibantu kenembang nunanek mureb ru isepenoh ju segi jasmani, ruhani, mintel ru emusi serte ha cet ru petingkat nilei murel de bihod ru ha perloi penanei.

Sumber : Peraturan-Peraturan Pendidikan (Kurikulum Kebangsaan) 1997
[PU(A)531/97]

KATA PENGANTAR

Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) yang dilaksanakan secara berperingkat mulai tahun 2011 telah disemak semula bagi memenuhi dasar baharu di bawah Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 supaya kualiti kurikulum yang dilaksanakan di sekolah rendah setanding dengan standard antarabangsa. Kurikulum berasaskan standard yang menjadi amalan antarabangsa telah dijelmakan dalam KSSR menerusi penggubalan Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP) untuk semua mata pelajaran yang mengandungi Standard Kandungan, Standard Pembelajaran dan Standard Prestasi.

Usaha memasukkan standard pentaksiran di dalam dokumen kurikulum telah mengubah lanskap sejarah sejak Kurikulum Kebangsaan dilaksanakan di bawah Sistem Pendidikan Kebangsaan. Menerusinya murid dapat ditaksir secara berterusan untuk mengenal pasti tahap penguasaannya dalam sesuatu mata pelajaran, serta membolehkan guru membuat tindakan susulan bagi mempertingkatkan pencapaian murid.

DSKP yang dihasilkan juga telah menyepadukan enam tunjang Kerangka KSSR, mengintegrasikan pengetahuan, kemahiran dan nilai, serta memasukkan secara eksplisit Kemahiran Abad Ke-21 dan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT).

Penyepaduan tersebut dilakukan untuk melahirkan insan seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani sebagaimana tuntutan Falsafah Pendidikan Kebangsaan.

Bagi menjayakan pelaksanaan KSSR, pengajaran dan pembelajaran guru perlu memberi penekanan kepada KBAT dengan memberi fokus kepada pendekatan Pembelajaran Berasaskan Inkuiri dan Pembelajaran Berasaskan Projek, supaya murid dapat menguasai kemahiran yang diperlukan dalam abad ke-21.

Kementerian Pendidikan Malaysia merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada semua pihak yang terlibat dalam penggubalan KSSR. Semoga pelaksanaan KSSR akan mencapai hasrat dan matlamat Sistem Pendidikan Kebangsaan.

SHAZALI BIN AHMAD

Pengarah
Bahagian Pembangunan Kurikulum
Kementerian Pendidikan Malaysia

IPEMULAK

Engrok Semai nerupe mate pelajaran ku kateh kurikulum pedane sekolah menengah ru bestatus engrok elektip. Engrok adeh kibelajar ya mureb Semai khasloh ru ya mureb kilek de kiminat ha kikenal engrok ru budaye Semai. Neajar ru belajar Engrok Semai de bibeh ku sekolah menengah ku kawasan de mong jeoi sengo Semai teutame ku lengri Perak, Hulu Selangor ru Pahang.

Ku perinkat sekolah rendah, neajar ru belajar Engrok Semai bitumpu nu kenembang prestasi tekal berengkep cenempet engrok iaajeh cenempet cerngai ru belwal, menacak, menules, seni engrok ru sistem engrok. Cenempet engrok adeh mongloh penteng sebegei cenempet asas ha pekembang genuak Engrok Semai.

Kurikulum Standard Sekolah Rendah Engrok Semai bibentok dek mureb yaken bekomunikasi, kiserngik secare kretip, imaginatip ru kritis kateh suasane belajar de serunok. Kurikulum adeh kiog paedah nu mureb dek neajar Engrok Semai secare pintan ru tesusut serte neajar de kilibat kenenjip de beceti. Neajar ru belajar Engrok Semai ku sekolah kibukak ruang ru peluang ha pebentok kelakuk de bor kukenalag mureb, kihergai, kihayati, kisui ru kiteros nilei budaye, lemu penanei, adat resam, tradisi ru newares sengo Semai.

Mureb ju kaom kilek, enai boleh belajar Engrok Semai jadik dek lebeh nai paham ru prihaten nu budaye, adat resam ru tradisi sengo Semai. Ju pengrek budaye kaom kilek akan kitimol rase toleransi, hihormati ru neakrab antare nanek samak kilek serte kien nu keharmonian negara.

Dokumen Standard Engrok Semai Sekolah Rendah kianj hasrat Rukun Negara, Dasar Pendidikan Kebangsaan ru Falsafah Pendidikan Kebangsaan. Neajar ru belajar Engrok Semai ku sekolah sesuei ru Rukun Negara ha capei pepaduan de lebeh bor ku semua rakyat Malaysia. Dokumen Standard Kurikulum Engrok Semai serte geniat ikokurikulum kirankom penanei, cenempet engrok, norma, nilei ru unsor budaye ha kitulug kipekembang potensi mureb ju segi berog, sengrog, mintal ru sengi.

MATLAMAT

Kurikulum Engrok Semai Sekolah Rendah bematlamat ha kisedie mureb ru cenempet engrok de mantap dek enai naikep atau boleh naibelwal ru beinteraksi ru bebegei kaum secare bekesan ru supan kateh kunteks de bebegei ru sesuei ru tahap kenembang mureb serte kiteros newares budaye kateh duniak de serbe terik.

OBJEKTIP:

KSSR Engrok Semai betenuju ha boleh mureb kicapei objektip jijoi ku kerop:

1. Yaken kibelwal ru kawat sebaye, ru mai raknak, besesuei ru situasi pormel ru tok pormel.
2. Kibacak ru kipaham bebegei teks Engrok Semai ha kep maklumat ru ha pupok minat menacak.
3. Kitules bebegei teks, nelapor ru gaye engrok de sesuei.
4. Kihayati ru kipaham tenules kretip kateh Engrok Semai ha pupok minat nu seni engrok.
5. Kigunak tatamengwal de betol kateh belwal ru tenules.
6. Kiteros newares budaye sengoi Semai.

OBJEKTIP ENGROK SEMAI TAHUN 4:

KSSR Engrok Semai Tahun 4 betenuju ha boleh mureb kicapei objektip jijoi ku kerop:

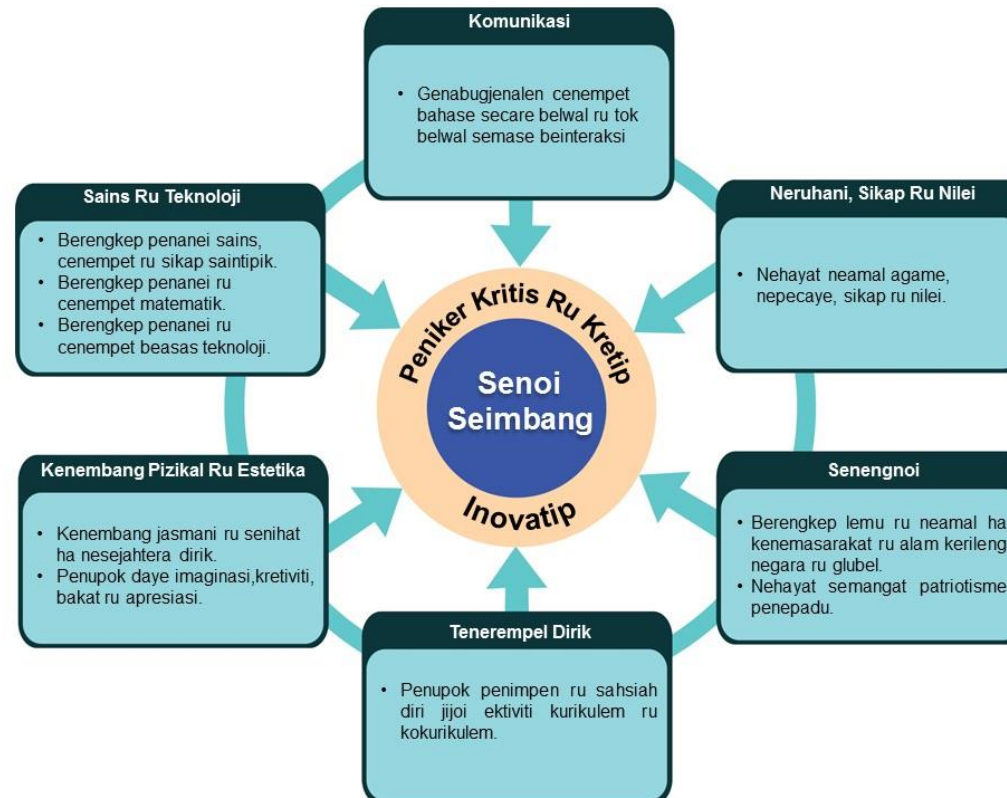
1. Kibelwal ru e kawat ha nunanek hal ru intonasi de betol kateh jenim pormel ru tok pormel secare bertatasusila.
2. Kibacak ru kipaham serta kipanei bebegei maklumat kateh petikan Engrok Semai.
3. Kitules nekate ru kibeh ayat kigunak bebegei kosa engrok de sesuei.
4. Kihayati ru kipaham sastera maihik kateh tenules kretip Engrok Semai.
5. Kipaham ru kigunak genulug engrok de betol jijoi kunteks de biog.
6. Kipanei ru kipaham newares maihik sengoi kateh bebegei teks ru seni engrok biajar.

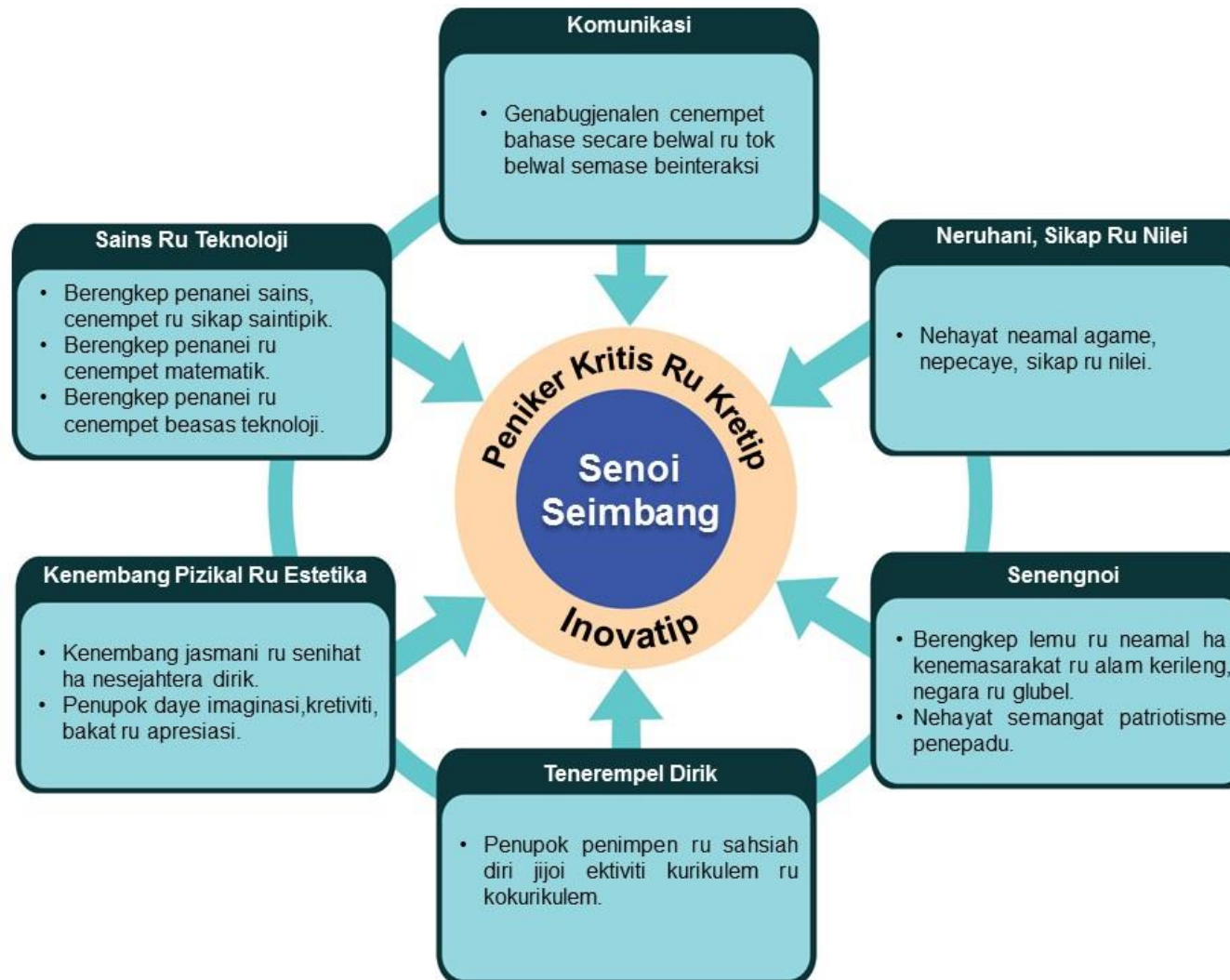
KERANGKE KURIKULUM STANDARD SEKOLAH RENDAH

KSSR bibeh beasas enam tunjang, iaijeh Komunikasi; Neruhani, Sikap ru Nilai; Senengoi; Tenerampil Dirik; Kenembang Pizikal ru Estetika; serte Sains ru Teknologi. Enam tunjang ajeh nerupa domain utama kisukung antara nanek sama lain ru kisepadu ru peniker kritis, kreatip ru inovatip. Kesepaduan ajeh betenuju

membangunkan modal insan yang kihayati nilei-nilei murni beteras keagamaan, berpengetahuan, berketerampilan, berpemikiran kritis dan kreatip serte inovatip sebagei yang bigambar kateh Rajah 1. Kurikulum Engrok Semai bigubal jijoi enam tunjang Kerangke KSSR.

Rajah 1: Kerangke Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR)

Rajah 1: Kerangka Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR)

POKES

Ku ipenyudah belajar KSSR Engrok Semai, mureb boleh enai berkep ru pekayak kosa engrok, petingkat pengham, berkep cenempet engrok de bor, hihergak ru hipekekal newares budaye ru boleh bekomunikasi secare bor kateh sinui jis linai.

Egnog panei ku nunanek elemen de biog ku kerop adeh :

Lemu

Lemu mong bebegi bidang lemu ru inhator, cuntoh lemu ku kateh bidang sains, ru cerita manah de bigunak ha hi ha peentoi lemu engrok ru cenempet engrok. Ku kateh lemu adeh mong isu-isu semase de boleh de bipetimbang ya cikgu kateh neajar ru belajar.

Nilei Bor

Permuj nilei debor kateh neajar Engrok Semai adeh, ha pejadi k sengoi de bor serta mong akhlak de bor. Nu kilek ajeh, hihayati ru neamal de bor, itenuju ha terbor ceceno pigoidoh ru kelakuk de bor. Pengham ru enai sedar ku nilei bor kateh sengoi ku Malaysia harus bipupok secare langsung ru tok lansong samak ru nilei sejagat.

Newarganegara

Tenenrap unsor patriotisme ru newarganegara kateh belajar Engrok Semai kiutame penupok semangat hok ru taat nu lengri. Ku beg ajeh, penupok adeh itenuju ha perhol sengoi de bor ru perhuj isemangat nu engrok ru lengri.

Nehator sosiobudaye

Nehator sosiobudaya kateh neajar Engrok Semai birangkom senantun engrok, laras engrok, ru peribahase de biamal kateh hi sengoi. Nehator sosiobudaya adeh kicermin palsapah ru peribadi sengoi ku Malaysia de bebegi bangsak.

Cenempet Benilei Tamah

Cenempet benilei tamah de bimaksod ialoh cenempet serenggi, cenempet teknologi maklumat ru bengwal, cenempet neajar care neajar, kenaji pigoidoh, cerendik bebegi, belajar konstruktivisme, ru belajar kuntekstual. Hipeterang rengkas tentang cenempet benilei tamah begei ajeh.

Motivasi Ru Nehader Sekolah

Selaen ajeh, pokes mate pelajaran Engrok Semai jugak bianggap sebegei nanek care KPM ha petingkat motivasi mureb ha minat belajar ru naimaju sinui nungar jioi pendidikan. Mate pelajaran adeh jugak boleh kitarek minat mureb naihol nu sekolah ha timbe lemu penanei ru secare tok lansong kitingkat peneratos nehader sekolah mureb mai hik.

CENEMPET ABAD KE-21

Nanek ju hasrat KSSR mongloh ha kiperyos mureb de mong Cenempet Abad Ke-21 ru kiog pokes nu cenempet serengik serte cenempet sinui ru kerjaye de beteras neamal nilei bor. Cenempet Abad Ke-21 bematlamat ha kiperyos mureb de mong ciri-ciri de binyate kateh profel mureb rah kateh Jadual 1 dek naibeupaye ku perinkat glubel. Berengkep Standard Kenandug (SK) ru Standard Belajar (SP) kateh kurikulum Engrok Semai kisumbang nu berkep cenempet abad ke-21 katehkenalag mureb.

Jadual 1: Profil Mureb

PROFIL MUREB	TENENRANG
Bedaye Tahan	Nai mampu nahadap ru seleseise nukar, kiatasi cenabar ru nebijak, neyaken, toleransi ru empati.
Maher Bekomunikasi	Nai belwal ru kiog peniker, idie ru maklumat ru yaken ru kretip secare bengwal ru tenules, kigunak bebegei medie ru teknologi.

PROFIL MUREB	TENENRANG
Pemiker	Nai serngik secare kritikel, kretip ru inovatip; mampu ha tangani masalah de kumpleks ru kiui neputos de beetika. Nai serngik tentang belajar ru dirik nai sebegi mureb. Nai jana sensual ru besipat tebukak nu perspektip, nilei ru tradisi individu ru masarakat kilek. Nai yaken ru kretip kateh kitangani bidang belajar de pai.
Kerjak Nepasok	Nai boleh bekerjasamak secare bekesan ru harmoni ru mai kilek. Nai galas tanggungjawab besamak serte kihormat ru kihergai senumbang de biog ya nutiap ahli bergu. Nai kep cenempet interpersonal joi ektiviti kolaboratip, ru adeh kijadik nai pemipen ru ahli bergu de lebeh bor.
Besipat Hod Panei	Nai beh rasak hod panei semula jadik ha teroke strategi ru idie pai. Nai belajar cenempet de perlu hui inkuiri ru nyelidek, serte kiternyul sipat bedikari kateh

PROFIL MUREB	TENENRANG
	belajar. Nai rasak kenenjip belajar nucereg sinui secare tenenos.
Bepriinsep	Nai beintegriti ru jujur, senate, adel ru kihurmat maruah individu, bergu ru komuniti. Nai bertanggungjawab kemil tenindak serte neputos mabe.
Bemaklumat	Naikep penanei ru kimentok pengham de nyak ru seimbang merentas bebegei disiplen penanei. Naiteruke penanei ru cekap ru bekesan kateh kunteks isu tempat ru glubel. Naipaham isu-isu etike / undang-undang bekenaet maklumat de nai kep.
Henhok/ Prihatin	Nai ternyul empati, belas kenaseh ru rasak hurmat nu penerlu nu nerasak mai kilek. Naikomited ha behikmat nu masarakat ru nai pasti nelestari alam kerileng.
Patriotik	Nai pamer kaseh heknod, senukong ru rasak hurmat nu negara.

CENEMPET SERENGGI ARAS TINGGIK, KBAT

Cenempet Serenggi Aras Tinggi (KBAT), binyate kateh kurikulum secare eksplisit supaya cikgu kikep terjemah kateh nu neajar ru belajar (PdP) ha nerangsang peniker bestruktur ru betenumpu kateh kalangan mureb hik. Tenenrang KBAT mongloh befokus nu empat tahap peniker sekuk kateh jadual 2 :

Jadual 2: Tahap peniker kateh KBAT

KBAT	TENENRANG
Kiaplikasi	Kigunak penanei, cenempet, ru nilei kateh situasi bebize ha kilaksane nunanek pekare.
Kianalisis	Kicerlah maklumat nu bahgian macot ha kipaham ru lebeh medalam serte hubug kaet antare bahgian ajeh.
Kinilei	Kibeh tenimbang ru neputos gunak penanei kenenjip, cenempet, ru nilei serte kiog justipikasi.
Kicipte	Kihasel idie atau produk atau care de kretip ru inovatip.

KBAT ialoh neupaye untuk kiaplikasi penanei, cenempet ru nilei kateh benahbeh tenakkol ru repleksi

ha kieselesi masalah, ui neputos, beinovasi ru beupaye kicipte nunanek.KBAT kirangkom cenempet serenggi kritis, kretip ru menaakol ru strategi serenggi.

Cenempet Serenggi Kritis mongloh benuleh untuk menilei nunanek idie secare logik ru rasionel untuk kibeh tenimbang de wajar ru kigunak nealas ru bukti de munasabah.

Cenempet Serenggi Kretip mongloh nemampu untuk kihasel atau kicipte nunanek de pai ru benilei ru kigunak daye imaginasi secare asli serte kiserngik pek joi nelazim.

Cenempet Menaakol mongloh neupaye individu kibeh tenimbang ru nenilei secare logik ru rasionel.

Strategi Serenggi nerupe care serenggi de bestruktor ru bepokes untuk kieselesi masalah.

KBAT boleh biaplikasi ku kateh bilek darjah jijoi ektiviti bementok menaakol, belajar inkuiri, penyelesaian masalah ru projek. Cikgu ru mureb perlu kigunak alat serenggi sekuk peta serenggi, peta serngi, ru *Thinking Hats* serte nenyoal aras tinggik ku kateh ru ku luar bilek darjah ha bipegalak mureb beserngi.

STRATEGI NEAJAR RU BELAJAR

PEDAGOGI KURIKULEM STANDARD

Strategi neajar ru belajar kateh kurikulum standard adeh mongloh jijoi prinsep pedagogi kurikulum standard begei ajeh:

Kenukoh bahase secare tekal

Asas cenempet engrok iaajeh, cenempet cerngai, belwal, menacak, menules, seni engrok ru sistem engrok hod bipupok ju imulak mende ke mongloh asas nu pruses neajar ru belajar mureb. Cenempet engrok de biberkep ya mureb ku tahap adeh akan kijadik pemangken nu kenembang cenempet engrok nu tahap ajeh.

Belajar mongloh sernok, beceti ru bematlamat

Ektiviti belajar cenempet engrok de sernok mongloh joi kenenjip de betol de kitekan nu kunteks de beceti ru bematlamat.

Belajar bepusat mureb

Mureb mong tahap penanei ru cenapei belajar de bebize-bize. Make ajeh, pengrek neajar, tahap neajar ru belajar serte bahan neajar de bigunak, perluloh besesuei ru penanei cenapei optema mureb. Strategi belajar masteri bigunak pakei ha kipasti mureb boleh kicapei kudijidij standard belajar engrok.

Genunak teknologi

Kateh sinui nunyenis ku era glubalisasi, teknologi kiman peranan penteng ju segi komunikasi. Make ajeh teknologi pai boleh bimanpaat ha neajar ru belajar engrok ru tenuju kijerlos komunikasi. Internet ru medie elektronik nerupe sumber maklumat ru penanei de beregak ha mureb. Kilek ju ajeh, nemudah jenareng Internet kiboleh mureb bekomunikasi ru kikungsi maklumat ru penanei antare nanek samak kilek.

Tenakser Belajar

Tenakser dieijeh mongloh ciri de kiboleh guru kipanei tahap standard belajar de sudah kicapei ya mureb. Tenakser pomatip biui diteijeh kateh pruses belajar sementare tenakser sumatip bibeh ku idanij penggal senekulah. Tenakser belajar boleh bibeh joi bebegei aktiviti bengwal ru tenules. Harem nar tenakser pomatip ru sumatip beperanan ha perneng tahap cenapei penanei mureb ju segi belajar engrok.

Tenengrap Kenembang Kelakuk

Ciri de penteng kateh kurikulum Engrok Semai mongloh tenengrap kenembang kelakuk. Neajar ru belajar bepandu nilei bor biserap kateh belajar engrok Semai ha kibeh kelakuk mureb de santon, beketrampel ru betanggungjawab de kep kisumbang nu peringak, sengoi ru negare de bor.

Selaen ju ajeh, usaha untuk hipetinkat minat mureb untuk naihol nu sekuleh mesti biog tenenkan kateh PdP. Mured mesti bipepanei tentang penenting senekulah untuk enaiubah sinui nai mase pigoidoh. Tanpe pendidikan enai tok boleh naikeb kerengjak de bor ru tok boleh naiubah naseb generasi de pai.

Belajar Beasas Prujek

Belajar Beasas Prujek nerupe nanek kaedah instruksenal de kipebuleh mureb naibeh cenempet ru naikep lemu joi prujek, belajar komperatip ru teknik “*hands on*”. Pengrek Belajar Beasas Prujek de kiperlu mureb naibeh prujek beasas masalah atau sensual de biog akan turut kipengaruh penanei saentipik de bibeh.

Belajar beasas inkuiri

Kunsep belajar kateh beasas inkuiri mongloh penteng ha petinkat nebuleh mureb naikek benentol, lemu penanei ru maklumat secare ektip. Kateh kunsep adeh, mureb bilateh untuk naipedalam pengham ju ma - ma sensual ru maklumat untuk naiseleseisei sebarang masalah. Mureb jugak boleh naipetinkat penanei kateh care naibeh sensual de pintan ru tepat, naibeh pengham de pai, naistruktur penanei secare kretip tu kilek-kilek nej. Belajar care muden adeh mimang boleh kibantu ru kipekuat daye serenngik mureb selaen minat mureb nu neajar ru belajar kep naipetinkat.

Neajar Kuntekstual

Neajar kuntekstual ialoh kaedah belajar de bekaet isi neajar ru kenenjip jap jis enai, sengoi ru alam kerengjak. Neajar adeh biperlei ku kateh kerileng de bebegei, secare konkrit, serte telibat lateh amal ru kiserngik. Neajar kibelaku apabile mureb boleh enai cerot ipenanei pai secare bemakne ru boleh enai hayati nereleven belajar ru sinui lienai.

Pedagogi Peribumi

Kaedah neajar ru belajar ha mai peribumi, iaajeh bumiputera ru mai sengoi ku Semenanjung Malaysia serte mabek etnik Sarawak ru suku minoriti nu Sabah perluloh biperneng ju aspek sosiobudaye ru sistem nilei masarakat kek bekeanaan. Selaen ajeh, hik jugak tenengrap pedagogi neajar ru belajar kek laen kateh KSSR Engrok Semai.

ELEMEN MERENTAS KURIKULEM (EMK)

Elemen Merentas Kurikulum ialah unsur nilei tambah de biterapi kateh pruses neajar dan belajar selaen de bitetap kateh standard kenandug. Elemen-elemen adeh biterap betenuju kikukoh cenempet ru terampel mudal senoi de bihasrat serte kep kitangani cenabar hunen ru mase pigoidoh. Elemen merentas kurikulum kateh dalam KBSR iaajeh bahase, sains ru teknologi, nelestari alam kerileng, nilei murni ru patriotisme tik releven ha bigunak pakei kateh KSSR.

Elemen merentas kurikulum de pai, iaajeh kretiviti ru inovasi, neusahewan, serte teknologi maklumat ru komunikasi bikenal pasti sebagei pelengkap nu usaha kiperbor kualiti nelaksane KSSR. Ajeh ialoh tenenrang nu elemen-elemen tenambah kateh KSSR.

1. Bahase

- Ngunak bahase pengantar de betol perlu bititeknyeh kateh rimdij mate pelajaran.
- Semase PdP ha nutiap mate pelajaran, aspek sembot, struktur ayat, tatamengwal, istilah ru laras bahase perlu biog tenenkan ha kibantu mureb kiskusut idie ru kekomunikasi secare bekesan.

2. Nelestari Alam Kerileng

- Senedar kicinta ru kihok alam kerileng kateh jiwe mureb perlu bipupok joi PdP ku rimdij mate pelajaran.

- Penanei ru senedar nu peneteng alam kerileng kateh kimentok etike mureb ha kihergak alam.

3. Nilei Bor

- Nilei bor biog tenengkan kateh semuak mate pelajaran supaya mureb sedar ku nepenting ru kiamal.
- Nilei bor kirangkom aspek neruhani, senengoi, ru newarganegara de bijadik neamal kateh sinui neyunis.

4. Sains Ru Teknologi

- Kitamah minat nu sains dan teknologi kep kitinkat literasi sains serte teknologi katehkenalag mureb.
- Ngunak teknologi kateh neajar kep kibantu serte kisumbang nu belajar de lebeh cekap ru bekesan.
- Neintegrasi Sains ru Teknologi kateh PdP kirankom empat pekare iaajeh:

- (i) Penenei sains ru teknoloji (pakta, prinsep, kunsep de bekenaeet ru sains ru teknoloji);
- (ii) Cenempet saintipik (pruses peniker ru cenempet manipulatif tetentuk);
- (iii) Sikap saintipik (rah tenepat, jenujor, senelamat); ru
- (iv) Ngunak teknoloji kateh ektiviti PdP.

5. Patriotisme

- Tenemrap usor patriotisme ru newarganegara kateh belajar Engrok Semai kiutame penupok semangat hok ru taat nu lengri. Ku beg ajeh, penupok adeh itenuju ha perhol sengo de bor ru perhuj isemangat nu engrok ru lengri.

6. Kreativiti ru Inovasi

- Kreativiti mongloh neboleh hik gunakan imaginasi ha kumpul, cerna ru jana idie atao kicipte ha nunanek de pai atao asli jijoi ilham negabug idie de mong.
- Inovasi nerupe peneaplikasi kreativiti jijoi ubah suaian, kibaiki ru kipraktik idie.
- Kreativiti ru inovasi saling biganding ru hodloh ha pasti penebangun modal insan de mampu kihadapi cenabar abad ke - 21.
- Elemen kreativiti ru inovasi hodloh biintegrasikan kateh PdP.

7. Neusahewan

- Sengrap elemen neusahewan betenuju bimentok ciri – ciri ru neamal neusahewan ha pejadik nanek budaya katehkenalag mureb.
- Ciri neusahewan boleh biterap kateh PdP jijoi ektiviti de mampu kipupok sikap esekuk rajit, jujur, amanah ru bertanggungjawab serte biberkos peniker kreatif ru inovatif ha pacu idie ku penasar.

8. Cenempet Teknoloji Maklumat ru Bengwal

- Sengrap elemen teknologi Maklumat ru Bengwal (TMK) kateh PdP ha pasti mureb nai kep aplikasi ru kikukuh penanei ru cenempet asas TMK de bipelajari.
- Neaplikasi TMK bukan taleh bidurung ya mambek sayet jadik kreatif tapi bipejadik PdP lebih bor ru sernuk serte ha petingkat kualiti belajar.

9. Nelestari Glubel

- Elemen Nelestari Glubel bematlamat kiperyos mureb bedaye serngik lestari de besikap responsip nu kerileng kateh sinui nunyenis ru kiaplikasi penanei, cenempet ru nilei de kiberkep joi Ngunak ru Nengeluar.

- Lestari ,Newargenegara, Glubel ru Penadu.
- Elemen Nelestari Glubel penteng kaeteh senedie mureb ha kihadap cenabar ru isu semase ku perinkat tenempat, Negara ru Glubel.
- Elemen adeh biajar secare lansong ru secare senisep kateh mate pelajaran de bekenaet.

10. Pendidikan Kewangan

- Tenenrap Pendidikan Kewangan betenuju kimentok generasi mase nungar de beupaye kibeh penutos kewangan de bijak, kiamal neuros kewangan de beetike serte becenempet kiuros hal ehwal kewangan secare betanggongjawab.
- Elemen Pendidikan Kewangan boleh biterap kateh PdP secare lansong ataupen secare senisep. Tenenrap secare lansong mongloh jijoi tajuk-tajuk rah Wang de mong elemen kewangan secare eksplisit rah nengirak paedah senong ru faedah kompoun. Tenenrap secare senisep pulak biintegrasi jijoi tajuk-tajuk kilek merentas kurikulum. Nededah nu neuros kewangan kateh sinui mentol mongloh penteng ha kisedie mureb ru penanei, cenempet ru nilei de kep kiplikasi secare bekesan ru bemakna.

TENAKSER BILIK DARJAH

Tenakser bilik darjah (PBD) nerupe pruses ha berkep maklumat tentang kenembang mureb de birancang, bilaksane ru bilapur ya cikgu kek bekeanan. Pruses ajeh belakuk berterusan ha boleh cikgu ha petentuk tahap berengkep mureb.

PBD boleh bilaksane ya cikgu secare formatif ru sumatif. Tenakser secare formatif bilaksane samak ru pruses PdP, manakala ajeh tenakser secare sumatif bilaksane ku akhir nunanek unit belajar, penggal, semester atao tahun. Cikgu hodloh kirancang tenakser ru kibeh item atao instrumen. Lepas ajeh cikgu hodloh kitadber item atao instrumen nen, lepas nen kiperiksa tahap berengkep mureb. Tahap berengkep adeh hodloh birekod ru bilapor jijoi tahap berengkep de binilei jijoi setiap cenempet ku kateh DSKP.

Kateh usaha ha pasti tenakser kibantu kaha petingkat neupaye ru berengkep mureb, cikgu hodloh kilaksane tenakser kek de mong ciri-ciri iaaijeh:

- Kigunak bebegi kaedah tenakser sekuk petie, lisan ru tenules.
- Kigunak bebegi strategi tenakser de boleh bilaksane ya cikgu ru mureb.
- Kikot kira bebegi aras penanei ru cenempet de biajar.

- Kibuleh mureb nai pamer bebegi neupaye belajar.
- Kitakser tahap berengkep mureb jijoi Standard Belajar ru Standard Prestasi.
- Kikot tenidak senusol kaha tenuju nepuleh ru nekukoh.

Tahap Berengkep Umom Engrok Semai KSSR

Tahap berengkep seneluroh mesti bitentu ha kiog nanek nilei tahap berengkep mureb kuidanij sesi senekulah. Tahap berengkep umom adeh kirangkom cenempet cerngai ru belwal, cenempet menacak ru cenempet menules. Ha ajeh, guru mesti kinilei mureb secare kolektip ru holistik ru kineng semuak cenempet semase pruses belajar secare beteneros jijoi bebegi kaedah rah pemenerhati, nelateh, benentang, respon mureb secare belwal, kerjak bekenumpol ru kilek-kilek. Guru boleh kibeh penetimbang propessenel ha kiog nanek nilei tahap berengkep seneluroh mureb, cerendig serte jijoi benincang besamak kawat sejawat. Jadual 3 kiperneng penenyate tahap berengkep umom.

Jadual 3: Menyate Tahap Berengekep Umom KSSR Engrok Semai

STANDARD PRESTASI	
TAHAP BERENGEKEP	TENAPSER
1 Had Tehad	Buleh kigunak neungkap de senang prasa de had asas de betenuju ha keperluan lilei. Kep kipekenal dirik lilei ru mai kilek ru boleh kitanyak ru kijawab senual tentang maklumat peribadi kigunak ayat de senang.
2 Tehad	Mampu kipaham ru senang ma de kicerngai ru kibacak ru kicerita nej kigunak nekate lilei. Mampu kigunak maklumat ju belwal tu tenules. Mampu ki ekspres dirik ilei secare spuntan, lancar ru tepat kigunak nekate lilei.
3 Nemuas	Kep kipaham ayat-ayat ru neungkap de senalo bigunak de bekanaet ru bidang relevan paleng de rek (cuntoh maklumat peribadi ru peringak de had asas, belik-belah, geograpi tenempat ru kerenjak). Buleh kibengwal ru care de senang tentang perkare-perkare biase ru rutin.

STANDARD PRESTASI	
TAHAP BERENGEKEP	TENAPSER
4 Bor	Kep kipaham makne utama de senalo kikenjip kateh kerenjak, sekulah, parik, ru kilek-kilek nej. Buleh kihadapi bebegei situasi de mungkin kihol mase kateh was ku belok bahase ajeh bigunak. Kep kihasel teks besambong senang tentang topik-topik de na biase atao penenteng peribadi.
5 Had Bor	Kep kipaham idie-idie utame teks ku harim nar topik konkret ru abstrek, temasok benincang teknikal kateh bidang ru kenukhos. Kep kiinteraksi ru tahap nepaseh ru spuntan de kibeh interaksi de senalo ru penutor jati.
6 Cemelang	Mampu kipaham bebegei teks de lebeh cereg ru kikeal makne tesirat. Mampu kiekspres dirik ilei secare spuntan. Mampu kigunak laras bahase de bebegei ha tenuju susiel ru ekademik ru propesenel. Buleh kijadik teladan ru cuntoh de bor ru kawat-kawat serte kitulug nai petingkat nebole kateh belajar.

ORGANISASI KENANDUG

Standard Kenandug iaajeh nerupe standard cenempet engrok de hodloh biberkep ya mureb ku perinkat sekolah rendah bile ku idanij senekulah selame enam tahut. Standard Belajar Engrok Semai Tahut 4 ialoh nerupe standard cenempet engrok de mesti biberkep ya mureb ku idanij senekulah ku Tahut 4. Mate pelajaran Engrok Semai bilaksane jiji Surat Pekeliling Ikhtisas de bekuatkuase biperuntuk mase minimum jam nutahut KSSR (Semakan 2017) tahap 2 iaajeh 48 jam. Jadual 4 kiperneng tenenrang standard kenandug, standard belajar ru standard pretasi.

Jadual 4: Tenenrang Standard Kenandug, Standard Belajar ru Standard Prestasi

STANDARD KENANDUG	STANDARD BELAJAR	STANDARD PRESTASI
Penenyate spesifik ha pekare de mureb patot panei ru boleh kibe kateh nunanek timpoh senekulah kirangkom espek penanei, cenempet ru nilei.	Nunanek tenetap kriterie atou indikater kualiti neajar ru cenapei de boleh biukor ha nutiap standard kenandug.	Nunanek set kriterie umom de kiternyul tahap-tahap prestasi de perlu mureb pamer sebegei tande bahawe nunanek pekare ajeh na biberkep ya mureb (<i>indicator of success</i>)

Kateh organisasi kenandug mong lajur cenatat. Lajur adeh mong cenatat ektiviti ru nota. Cikgu boleh kilaksane bebegei ektiviti tenamah selaen ju cenadag jiji kreativiti ru keperluan ha cenapei Standard Belajar.

PENGREK KURIKULEM MODULER

KSSR Engrok Semai kicot pengrek bementok moduler de kibuleh nujap cenempet engrok iaajeh, cenempet cerngai ru belwal, menacak, menules, seni engrok ru sistem engrok biog tenengkan ru kikep pokes de seimbang.

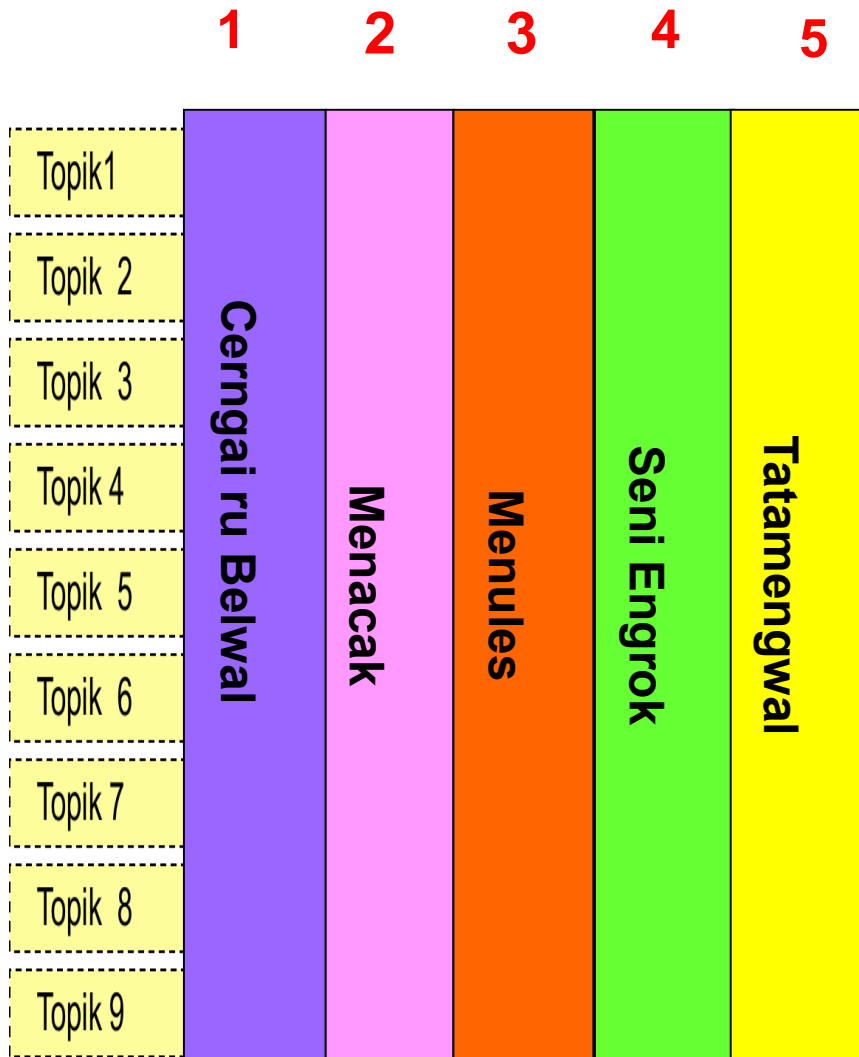
Kateh pengrek moduler, nujap cenempet engrok biog tenumpu neajar ru belajar ku nanek mase de kusus. lumpame neajar ru belajar cenempet cerngai ru belwal biog tenumpu kusus ku mase petame minggu petame. Ku mase kuinar nej, tenumpu biog nu cenempet menacak ru mase kuinik biog nu cenempet menules. Ku mase petame ru mase kuinar minggu kuinar neajar ru belajar bitumpu nu cenempet seni engrok. Mase kuinik minggu kuinar bikusus ha neajar ru belajar cenempet sistem engrok, secare am, neajar ru belajar nunanek topik kikit mase kateh nar minggu.

Pengrek de bementok moduler adeh nej nelengkap cenempet engrok biintegrasie secare strategik ha kenembang nanek cenempet engrok de kusus begeh de tecatat kateh standard kenandug ru standard belajar. lumpame kateh neajar nunanek cenempet kusus begeh seni engrok de kigalak mureb ha bekarya ru beserngi secare kretip ru imaginatip, cenempet engrok de kilek begeh cerngai ru

belwal, menacak ru menules nej kiman iperanan. Rujok **Rajah 3** ku kerop.

Pengrek KSSR de bementok moduler ju segi tenumpu mase ru cenempet mongloh begeh adeh:

- (i) Cerngai ru belwal
- (ii) Menacak
- (iii) Menules
- (iv) Seni Engrok
- (vi) Sistem Engrok / Tatamengwal

Rajah 3: Sistem Moduler Engrok Semai

Tema

Tema ha neajar nu belajar Engrok Semai mongloh begei tesenarei ku kerop ru entoi iskop tema. Cikgu boleh kipermong topik de samak ru skop tema. Tema adeh nerupe neisi ha neajar ru belajar Engrok Semai ku perinkat sekolah rendah. Tema-tema ajeh mongloh:

- (i) Duniak Eng
  - a) Kampug Eng.
  - b) Dirik Eng.
  - c) Peringak Eng.
  - d) Sekolah Eng.
- (ii) Duniak Cerite
  - a) Cerite Lagenda Mai Hik Serag.
  - b) Cerite Tentang Alam.
  - c) Cerite Sinui Hik Nunyenis.
- (iii) Duniak Lemu Penanei.
  - a) Hikhok Alam Kerileng.
  - b) Teknologi De Pai.
  - c) Penenteng Lemu Pendidikan.

Dokumen Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) Engrok Semai bigubal bijoi teras prinsep-prinsep Rukun Negara ru Falsafah Pendidikan Kebangsaan serte hipekekal prinsep-prinsep KBSR besamak tenangkan terhadap terembor ju segi mentok, organisasi, pedagogi, pokes ru tenenggas kurikulum. KSSR kikit pengrek moduler ho ajar semuak cenempet engrok ru sistem engrok de bitetap. Standard kenandug kinyate tahap minima penanei, cenempet ru pengham de perlu biberkep ya mureb ku idanij sekolah ku perinkat sekolah rendah.

Standard belajar ialoh tenetap kualiti belajar de perlu biberkep ya mureb ku tahut sekolah de bekeanan.

Cenempet engrok temasok cenempet cerengai, belwal, benacak, ru cenempet tenules. Cenempet engrok ialoh teras berengkep Engrok Semai begei Engrok Literasi.

Cenempet Belwal

Cenempet belwal birujok nu benuleh mureb belwal ha kijalen nehubug ru enai perlei maklumat, pendapat, sengi ru idie de kretip, kritis, sembot ru intonasi de betol secare beradat. Tenangkan biog ku genuak neucap de higunak tatamengwal de betol.

Cenempet Cerngai

Cenempet cerengai birujok nu benuleh mureb enai cerngai ru peribet, paham ru enai hayati secare belwal pekare de bicerngai kateh bebegei situasi neucap, serte boleh enai og maklumbalas.

Cenempet Menacak

Cenempet benacak birujok nu benuleh mureb bebacak ru sembot, intonasi, jeda, ru jelos de betol. Tenangkan hodloh hiog nu espek pengham ru tenaakol bebegei bahan secare kritis enai gunak bebegei teknik benacak. Ku beg ajeh, mureb boleh enai hayati teks de bibacak.

Cenempet Menules

Cenempet tenules birujok nu benuleh mureb betules nekate ru ayat, serte kiperhol idie ju bebegei banse tenules de bekaet lemu penanei ru kenenjip peribadi de kitempeh. Tenengkan hodloh biog nu igenunak ayat de gramatis, tandak bacak ru neije de betol, ru tenules de pintan, bor ru kemas. Mureb bigalak enai gunak kreativiti lienai ha hasel tenules bahan beunsor penanei ru imaginatip. Berengkep cenempet engrok kiperlu bebegei situasi ru kunteks de temasok bahan prosa, puisi, ru grapik.

SISTEM ENGROK

Sistem engrok bepokes nu neajar ru belajar tatamengwal, sistem neije, sembot ru intonasi, kosa engrok, ru peribahase. Inelaksane sistem engrok kateh neajar ru belajar Engrok Semai, mureb buleh kigunak ru kibeh Engrok Semai secare betol ru sistemetik. Ipenerang ha pekare ajeh de binyate ku kerop adeh:

Tatamengwal

Tatamengwal ha bipejadik dasar cenengkap bengwal ru biajar secare birancang kateh kunteks ha tenentap bengwal. Morpologi ru sintaksis mong ku kateh kenandug tatamengwal.

Morpologi

Morpologi ialoh bidang lemu engrok de bikaji struktur, mentok engrok, ru genulug engrok. Struktur engrok ialoh senusut mentok engrok neujar atau lambang (Menules) kijadik unit engrok de bemakne. Mentok engrok ialoh unit tatamengwal samakmong mentok tunggal atau hasel ju pruses neimboh, majmok, ru genande.

Genulug engrok ialoh pruses hipebanse nekate jji oi mentok de serupe ru ipungsi ru anggote kilek kateh genulug de samak.

Espek morfologi de biog tenumpu begei adeh:

a) Struktur engrok birujok nu pola suku engrok ha:

- (i) engrok asal Engrok Semai
- (ii) engrok peninyap Engrok Gob

b) Mentok engrok iaajeh:

- (i) engrok tunggal
- (ii) engrok tenerbet
- (iii) engrok genande
- (iv) engrok majmuk

Pruses menentok engrok terangkom:

- (i) neimboh
- (ii) genande
- (iii) pemajmok

Harim nik pruses menentok engrok adeh, had i kompleks ialah neimboh. Ya ajeh, espek genunak neimboh de betol hodloh bitekan ju segi imentok ru imakne temasok espek pai kateh pruses neimboh.

c) Genulug engrok ajeh ialah :

- (i) Engrok muh
- (ii) Engrok kerjak
- (iii) Engrok edjektip
- (iv) Engrok tugas

Sintaksis

Sintaksis ialah bidang lemu engrok de bikaji mentok, struktur, ru bahneh atau konstruksi ayat. Adeh bemakne, bidang sintaksis ialah kenaji tentang hukom atau nerumus tatamengwal de jioi kaedah genabug ru isenusut nekate atau kelumpok nekate mentok ayat. Espek sintaksis de biog tenumpu ialah begei adeh:

Unsur utame ialah ju engrok, prasa, klausa, ru espek ibahneh serte cerenglah subjek ru predikat.

- a) Banse ayat, iaajeh ayat penyate, ayat sual, ayat ernor, ru ayat seru.
- b) Ragam ayat, iaajeh ayat ektip ru ayat pesip.
- c) Senusut ayat, iaajeh senusut biase ru sahereh.

d) Bahneh ayat :

- (i) ayat dasar
- (ii) ayat tunggal
- (iii) ayat tenerbet atau majmok

e) Pruses tenerbet ayat :

- (i) Konsep ayat tenerbet
- (ii) Pruses wesnis
- (iii) Pruses senusut nej
- (iv) Pruses peluas

f) Espek tandak bacak.

Sistem Neije

Pekare de bitekan ialoh:

- (i) Pola bipesamak hurop
- (ii) Neije engrok peninyap
- (iii) Neije engrok dasar ru engrok tenerbet

Sembot ru Intonasi

Sembot ru intonasi biajar de mureb boleh kisebot nekate ru ayat de betol serte kipaham intonasi ru jeda. Cenempet de bipupok ialoh penanei kikenal ru kibize bebegei espek kateh sembot de mureb boleh kiperlei maksod de tepat.

Sembot

Sembot biajar de mureb boleh kisebot nunanek engrok de betol. Sembot Engrok Semai de biajar ku sekolah hodloh sembot Engrok Semai Perak, Pahang ru Hulu Selangor.

Intonasi

Intonasi ayat Engrok Semai de betol hodloh biajar hijoi pola begei adeh:

- (i) ayat penyate
- (ii) ayat sensual
- (iii) ayat ernor
- (iv) ayat seru
- (v) ayat sahreh
- (vi) ayat ektip
- (vvi) ayat pesip

Kosa engrok

Kosa engrok ialah ju engrok umum ru istilah. Penanei kosa engrok hod hipetinkat ru penekembang de mureb boleh kisebot maklumat ru pelek peniker de samak tenamah lemu kateh mate pelajaran perinkat sekulah menengah.

Peribahase

Peribahase ialah tegulug kateh senimpol engrok, neumpame, pepatah, engrok wernir, benilag, ru engrok-engrok hikmat hod hiajar kateh belajar Engrok Semai. Penileh peribahase hodloh hipeutame palsapah, peribadi, ru nilei de bor sengoi bebegei kaom ku Malaysia.

Nota:

Bob Tatamengwal Engrok Semai ialah bob tatamengwal de bipegag de kijadik sumber nerujuk kateh neajar ru belajar.

Sumber : Tatamengwal Engrok Semai (BPK),2007

1.0 CENEMPET CERNGAI RU BELWAL

STANDARD KENANDUG	STANDARD BELAJAR	CENATAT
1.1 Kicerngai, kikenalpasti, kicam engrok ru kisebot abjad, vokal, suku engrok, nekate, prasa ru ayat de betol.	Mureb boleh : 1.1.1 Kicam corak genunak nar ru nik suku engrok tebukak kateh nunanek ayat. 1.1.2 Kicam corak genunak nar ru nik suku engrok tetutup kateh nunanek ayat. 1.1.3 Kikenalpasti struktur ayat tunggal ru struktur bahneh ayat de betol. 1.1.4 Kicerngai, kipaham ru kisebot prasa muh ru struktur bahneh ayat de betol ru tepat.	Cenadag aktiviti : • Mureb kicam nar ru nik suku engrok tebukak kateh ayat. Cuntoh : Suku engrok tebukak kvkkkv - Cengroi - Cerngai - Penglai - Cenglei
1.2 Kicerngai, kipaham, kiperlei ru kiog respon nunanek ernor soal ru mengsat de kicerngai secare betol.	1.2.1 Kicerngai, kipaham ru kiog respon de bor secare bengwal atao gerak berog nu ernor ju ayat ernor de betol 1.2.2 Kicerngai, kipaham ru kiog respon de betol secare bengwal nu sensual de tiktok engrok tanyak. 1.2.3 Kicerngai, kipaham mengsat ru kiog respon ru kiperlei mengsat de betol secare beadat.	Cenadag aktiviti : • Mureb kibe ayat tanyak jjiioi nunanek cerite ju video de kicerngai. Cuntoh : Ayat Tanya titok engrok tanyak - Apak tik kikerjak? - Amek kisuj abat?

STANDARD KENANDUG	STANDARD BELAJAR	CENATAT
1.3 Kibelwal ru kinyate senmanj nunanek pekare ru intonasi de betol kateh jenim pormel rut ok pormel secare betatasusila.	Mureb buleh : 1.3.1 Kibelwal ha nunanek hal ju bebegei sumber ru kigunak ayat de tesusut kateh jenim pormel ru tok pormel secare betatasusila. 1.3.2 Kibelwal ha nunanek hal kigunak penangil de sesuei kateh jenim de tok pormel secare betatasusila. 1.3.3 Kinyate nunanek hal kateh jenim tok pormel ru kigunak sembot ru intonasi de betol secare betatasusila. 1.3.4 Kinyate nunanek senmaj ru kigunak engrok ru gerak berog de sesuei ru bor kateh jenim de tok pormel secare betatasusila.	Cenadag aktiviti : - Mureb kibelwal ha nunanek hal ju nepetek berita ru kigunak ayat de tesusut kateh jenim pormel. Cuntoh : Ayat - Berite deh tentang kampug mai hik nu Ulu Geruntum kena baag. *Celik Kewangan 3 (CK3): Pengurusan dan perancangan kewangan 3.3.4 Kiui penetimbang serte penutos bebelanja.
1.4 Kicerite, kibesualjawab nunanek pekare kigunak sembot de pintan ru intonasi de betol	1.4.1 Kicerite ha nunanek pekare kigunak sembot de pintan ru intonasi de betol. 1.4.2 Kicerite secare spuntan nunanek pekare de kineng ru kitonton kigunak sembot de pintan ru intonasi de betol. 1.4.3 Kicerite semule nunanek perkare selepas kineng ru kitonton jjoji nekate lilei kigunak sembot de pintan ru intonasi de betol	Cenadag aktiviti : - Mureb kicerite secare spuntan selepas kineng ru kitonton nanek cerite tentang Senambut Jis Pai nu Kampug Senderut. Cuntoh : Ayat - Meriah mai hik nu Kampug Senderut nai sambut Jis Pai

STANDARD PRESTASI CERNGAI RU BELWAL	
TAHAP BERENGKEP	TENAPSER
1 Had Tehad	Kipanei ru boleh kiingat maklumat asas. Boleh kiog respon de had tehad nu maklumat de kikep secare lisan ataopen gerak berog.
2 Tehad	Kipanei ru boleh kipaham maklumat. Boleh kiog respon de tehad ru sesuei serte beadat nu maklumat de kikep secare lisan ataopen gerak berog.
3 Nemuas	Kipanei ru kipaham maklumat. Boleh kigunak maklumat ajeh kateh bebegei jenim. Boleh kiog respon de tepat ru beadat nu maklumat de kikep secare lisan ataopen gerak berog.
4 Bor	Kipanei ru kipaham maklumat. Boleh kianalisis maklumat. Boleh kiog respons de tepat, bor ru beadat. Genunak tatamengwal ru kosa engrok de hamper tepat ru sembot, intonasi ru nada de betol.
5 Had Bor	Kipanei, kipaham ru boleh kinilei maklumat. Boleh kiog respon de tepat, beadat ru betatasusila serte kiternyul peniker de aras suwig. Peneyampe (perenlei) respon de paseh, jelos ru beceti. Genunak tatamengwal ru kosa engrok de tepat ru sembot, intonasi ru nada de betol.
6 Cemelang	Kipanei, kipaham ru boleh kiskusut nej maklumat ha kibeh nunanek. Boleh kiog respon de tepat, beadat ru betatasusila serte kiternyul peniker de aras suwig. Peneyampe (perenlei) respon de paseh, jelos ru bemakne. Genunak tatamengwal ru kosa engrok de tepat secare lekat (konsisten) ru sembot, intonasi ru nada de betol serte boleh kijadik teladan.

2.0 CENEMPET MENACAK

STANDARD KENANDUG	STANDARD BELAJAR	CENATAT
2.1 Kikep asas benacak, benacak nekate, prasa ru ayat ru sembot de betol ju bebegi sumber ru kipaham pekare de kibacak.	Mureb boleh : 2.1.1 Kibacak secare pintan bebegi bahan benacak ru kigunak sembot de betol.	Cenadag aktiviti : - Mureb kibacak secare pintan nepetek cerite mai hik serag tentang Terlaj Relai ru kigunak sembot de betol . Cuntoh : Ayat - Mong nunanek kampug, bemuh Kampug Hirik nya ku kateh serag. Cerite Mai hik Serag : - Jenadi Relai - Jegneg Wak Luj Ru Kijmoj - Bah Luj - Cemor Leg
2.2 Kibacak entoi bebegi bahan menacak ru jelos sembot ru intonasi de betol.	2.2.1 Kibacak bebegi bahan de mong bebegi banse ayat ru jelos ru sembot de betol. 2.2.2 Kibacak bebegi bahan de mong ayat tunggal ru ayat majmok secare jelos ru intonasi de betol.	Cenadag aktiviti : Mureb kibacak nepetek Deg Mai Hik Manah bebegi banse ayat ru kigunak sembot de betol . Cuntoh : Deg mai sengoi ku manah entem mong empat mentok bebegi Deg Yeau, Deg Ran, Deg Telei Nusikat ru Deg Biasa. Deg Yeau bibeh ha poij bak elei ya nep ru ha elak binatang cak bak.

STANDARD KENANDUG	STANDARD BELAJAR	CENATAT
2.3 Kibacak ru kipaham maklumat tok linear ju bebegi bahan bementok grapik ha kiog respon de betol.	Mureb buleh : 2.3.1 Kibacak ru kipaham maklumat jioi gambar de biog ru kiskusut semule gambar jioi idea utame. 2.3.2 Kibacak ru kicerlah maklumat bebegi bahan de betol jioi gambar de biog.	Cenadag aktiviti : - Mureb kicerlah nekate de betol kioi gambar de biog. Cuntoh - Koleksi Gambar Alatan Mai Manah ku Entem Pacaq (Awat Sanggul) Gooh (Awat Centong) Sumpit (Awat pekput) Siol (Awat Seruling)
2.4 Kibacak ru kitaakol kahaog cerendeg ku maklumat linear de kipaham.	2.4.1 Kibacak ru kinyate maklumat de tersurat ru tersirat jioi bahan betules.	Cenadag aktiviti : Mureb kibacak nepetek Teknologi De Pai Jaman Hunen.
2.5 Kibacak, kitaakol ru kiog peniker ha maklumat de kipaham.	2.5.1 Kibacak ru kipaham maklumat de tersurat ru tersirat daripada nepetek de biog. 2.5.2 Kibacak, kipaham ru kitaakol maklumat de tersurat ru tersirat daripada nepetek de biog.	
2.6 Kibacak bahan – bahan sastera ru tok sastera de sesuei ha pupok gemar bebacak.	2.6.1 Kibacak bebegi bahan benacak kretip ha pekayak kosa engrok de mong kateh bahan.	

STANDARD PRESTASI MENACAK	
TAHAP BERENGKEP	TENAPSER
1 Had Tehad	Kiternyul penanei menacak secare asas. Kipanei maklumat asas nu nepetek. Buleh kiog respon de had tehad nu maklumat de kibacak.
2 Tehad	Buleh kibacak ru jelas. Kipanei ru kipaham maklumat de kibacak. Buleh kiog respon de tehad nu maklumat de kibacak.
3 Nemuas	Buleh kibacak ru jelas ru jiji intonasi de betol. Kipanei ru kipaham maklumat kateh nepetek. Buleh kiog respon de bor nu maklumat de kibacak.
4 Bor	Buleh kibacak ru jelas ru kijoi intonasi. Kipanei ru kipaham maklumat kateh nepetek. Buleh kiog respon de bor nu maklumat de kibacak. Buleh kigunak maklumat de kikep ju nepetek.
5 Had Bor	Buleh kibacak ru jelas ru kijoi intonasi. Kipanei ru kipaham maklumat kateh nepetek. Buleh kinilei ru kiog respon de bor nu maklumat de kibacak. Buleh kigunak ru kiterang maklumat de kikep ju nepetek.
6 Cemelang	Buleh kibacak ru jelas ru kijoi intonasi. Kipanei maklumat kateh nepetek. Buleh kinilei ru kiog respon de bor nu maklumat de kibacak. Buleh kiterang maklumat de kikep ju nepetek. Buleh kigunak maklumat de kikep kateh sinui nuranis serte buleh kijadik teladan.

3.0 CENEMPET MENULES

STANDARD KENANDUG	STANDARD BELAJAR	CENATAT
3.1 Kiberkep nekate asas tenules, kitules suku engrok prasa ru ayat secare mekanis de betol.	Mureb boleh : 3.1.1 Kitules ayat kateh perengan secare mekanis de kemas ru betol. 3.1.2 Kitules ayat majmok secare mekanis kateh mentok tenules berangkei de kemas ru betol.	
3.2 Kibeh ru kitules ayat de mong nekate nuceti, nekate belawan ru penjudoh benilag.	3.2.1 Kitules nekate nuceti, nekate belawan ru penjudoh benilag.	Cenadag aktiviti : Mureb kitulis neceti penjudoh benilag. Cuntoh : Penjudoh benilag - Bagei tentog ru kelaag (Bagai sri gunting dan helang) iceti sengoi gemar usik mai
3.3 Kicatit ru kitules maklumat de betol ha nunanek pekare ju bebegei sumber.	3.3.1 Kicatit semule maklumat de kicerngai ju video. 3.3.2 Kitules nej cerite bipecerngai. 3.3.3 Kiskusut ru kitules nej maklumat joi neator de betol.	

STANDARD KENANDUG	STANDARD BELAJAR	CENATAT
3.4 Kicatit, kitules ru kipeterang nunanek pekare atao jenim ru jenis tenules de betol.	Mureb boleh : 3.4.1 Kitules necatit nunyenis kateh diari ru joi maklumat de biog kigunak nekate ru ayat de sesuei. 3.4.2 Kipeterang nunanek jenim ma tejadik ku kateh kelas jijoi neator gambar de biog ru betol.	Cenadag aktiviti : Mureb kitulis nunanek nunyenis kateh dairi jijoi tajuk de biog. Cuntoh : - Kenarag format cenatit.
3.5 Kitules bebegei mentok puisi.	3.5.1 Kitules nej puisi de biog ru betol ru kemas.	Cenadag aktiviti : Mureb kitules nej nunanek pantut bongsat mai hik kateh bob tenulis. Cuntoh : Pantut Bongsat.

STANDARD PRESTASI MENULES	
TAHAP BERENGKEP	TENAPSER
1 Had Tehad	Buleh kitules asas menules secare mekanis. Buleh kiije ru kitules nekate, prasa ru ayat senang ru kigunak kosa engrok de had tehad.
2 Tehad	Buleh kitules ru kemas. Buleh kitules nekate, prasa ru ayat senang ru neija de betol ru kigunak bebegei kosa engrok ru benantu bahan neransang.
3 Nemuas	Buleh kitules ru kemas. Buleh kitules nekate ru kibeh menules kateh perenggan ru neije de betol serte kigunak bebegei ayat ru kosa engrok ru benantu bahan neransang.
4 Bor	Buleh kitules ru kemas. Buleh kitules nekate ru kibeh menules kateh perenggan ru neije ru tandak bacak de betol serte kigunak bebegei ayat, kosa engrok de sesuei ru benantu bahan neransang.
5 Had Bor	Buleh kitules ru kemas. Buleh kitules nekate ru kibeh nekarang gunak bebegei jenis ayat ru neije, kosa engrok ru tandak bacak de betol ru benantu bahan neransang serte buleh kiternyul genunak tatamengwal de bor kateh menules.
6 Cemelang	Buleh kitules ru kemas. Buleh kitules nekate ru kibeh nekarang gunak bebegei ayat, kosa engrok, tandak bacak ru tatamengwal de bor ru neija de betol ru benantu bahan neransang serte kiternyul neolah idie lilei kateh penetules nekarang loi buleh kijadik teladan.

4.0 CENEMPET SENI ENGROK

STANDARD KENANDUG	STANDARD BELAJAR	CENATAT
4.1 Kisebot, kihasel ru kipaham unsur seni atao sastera kateh laguk ru seni kate ju nyenyanyik secare didek hibor.	Mureb buleh : 4.1.1 Kinyanyik laguk sayet de mong bebegei nilei de bor ju perenneng dindang. 4.1.2 Kicerite nej iceti lirik laguk mong nilei de bor secare bepandu biperneng ju dindang ru genensag.	Cenadag aktiviti : Mureb kinyanyik laguk Merdeka kipaham nilei de bor kateh lirik laguk. Cuntoh : Laguk Merdeka
4.2 Kibelwal, kilakon ru kiui ayat senang kigunak engrok de bor ru gaye ilei secare didek hibor.	4.2.1 Kibelwal ayat ju sembot ru intonasi de betol semase becerite. 4.2.2 Kibelwal ru kilakon nej watak kateh cerite gunak ayat ru gaye lilei.	Cenadag aktiviti : Mureb nai lakon jijoi watak binatang de biog. Cuntoh : - Watak kateh relai, kerbag nepetek jijoi skrip de biog.
4.3 Kibelwal, engrok de bor ru kihergak genre sastera ru kibelwal ru kigunak gerak berog ru kreatif secare didek hibor.	4.3.1 Kibacak ru kipaham sajak ru sembot ru intonasi de betol. 4.3.2 Kideklamasi sajak secare bepandu ru nada intonasi ru kreativiti lilei.	

5.0 CENEMPET TATAMENGWAL

STANDARD KENANDUG	STANDARD BELAJAR	CENATAT
5.1 Kipaham ru kigunak genulug engrok de betol jijoi kunteks.	Mureb buleh : 5.1.1 Kikenal ru kigunak engrok muh am konkret de senang ru penjudoh benilag kateh kunteks de betol. 5.1.2 Kikenal engrok muh has tok sui kateh kunteks de betol. 5.1.3 Kipaham ru kigunak engrok gantik muh ternyul kateh bebegei kunteks ru betol. 5.1.4 Kipaham ru kigunak engrok edjektiv ru penguat ru betol jijoi kunteks. 5.1.5 Kipaham ru kigunak engrok kerjak ru betol jijoi kunteks. 5.1.6 Kipaham ru kigunak engrok bantuk, engrok ernor ru engrok pemeru ru betol.	
5.2 Kipaham ru kigunak benentok engrok de sesuei kateh bebegei jenim de betol.	5.2.1 Kipaham ru kigunak neimboh ku imulak ru betol kateh bebegei kunteks.	

STANDARD KENANDUG	STANDARD BELAJAR	CENATAT
5.3 Kipaham ru kiui ayat de betol kateh de bebegei jenim.	Mureb boleh : 5.3.1 Kikenal, kipaham ru kiui ayat tunggal betul. 5.3.2 Kikenal, kipaham ru kiui ayat majmok de betol kateh bebegei jenim.	Cenadag aktiviti : Mureb ki ui nunanek ayat tunggal ha Tertib tenanyak. Cuntuh : - Adab ru tertib mai hik - Tertib masa caknak - Tertib bengwal - Tertib tenanyak.
5.4 Kipaham ru kigunak penjudoh benilag ru peribahase kateh kunteks de betol.	5.4.1 Kikenal ru kipaham memerip penjudoh benilag. 5.4.2 Kikenal, kipaham ru kigunak memerip peribahase kateh kunteks ru jenim de betol.	

PANEL PENGUBAL

1. Mutiara binti Megat Bahagian Pembangunan Kurikulum
2. Nor Aziah binti Abdul Aziz Institut Pendidikan Guru Kampus Ipoh, Ipoh, Perak
3. Johari bin Alwi Pengarah JAKOA Pahang
4. Aluwia bin Alwi SK Iskandar, Bera, Pahang
5. Azman bin Saharudin SK Batu 14, Tapah, Perak
6. Ajyah Louisiana Napitupulu SK Batu 7, Tapah, Perak.
7. Bah Goli a/l Bah Alok SK Batu 7, Tapah, Perak
8. Dino a/l Itam SK Chenderung Kelubi, Tanjung Tualang, Perak
9. Hetty binti Isa SK Jeram Mengkuang, Bidor, Perak
10. Helmizai a/l Ngel SK Kedaik, Muadzam Shah, Pahang
11. Kamal a/l Khalid SK Senderut, Kuala Lipis, Pahang
12. Mohamad Nik bin Pelet SK Titom, Kuala Lipis, Pahang
13. Mohd Pahimi bin Hassan SK Lenjang, Kuala Lipis, Pahang
14. Malida a/p Che Mat SK La Salle, Klang, Selangor
15. Mariana binti Ali SK Batu 14, Tapah, Perak
16. Noradilina binti Din SK Ulu Slim, Slim River, Perak.
17. Nadiyah binti Mandor SK Chenderiang, Chenderiang, Perak
18. Nor Syhadah binti Senget SK Senderut, Kuala Lipis, Pahang

19.	Raman a/l Yunos	SK Penderas, Temerloh, Pahang
20.	Sahlin bin Sisong	SK Menson, Cameron Highlands, Pahang
21.	Tuyut a/l Laboh	SK Lanai, Kuala Lipis, Pahang

PENEHERGAK**Penasihat**

Shazali bin Ahmad	- Pengarah
Datin Dr. Ng Soo Boon	- Timbalan Pengarah (STEM)
Dr. Mohamed bin Abu Bakar	- Timbalan Pengarah (Kemanusiaan)

Penasihat Editorial

Mohamed Zaki bin Abd. Ghani	- Ketua Sektor
Haji Naza Idris bin Saadon	- Ketua Sektor
Dr. Rusilawati binti Othman	- Ketua Sektor
Fazlinah binti Said	- Ketua Sektor
Mahyudin bin Ahmad	- Ketua Sektor
Mohd Faudzan bin Hamzah	- Ketua Sektor
Mohamed Salim bin Taufix Rashidi	- Ketua Sektor
Paizah binti Zakaria	- Ketua Sektor
Hajah Norashikin binti Hashim	- Ketua Sektor
Haji Sofian Azmi bin Tajul Arus	- Ketua Sektor

Penyelaras Teknikal Penerbitan dan Spesifikasi

Saripah Faridah binti Syed Khalid
Nur Fadia binti Mohamed Radzuan
Mohamad Zaiful bin Zainal Abidin

Pereka Grafik

Siti Zulikha binti Zelkepli

ISBN 978-967-420-363-4

**Bahagian Pembangunan Kurikulum
Kementerian Pendidikan Malaysia**

Aras 4-8 Blok E9, Kompleks Kerajaan Parcel E,
62604 Putrajaya.

Tel: 03-8884 2000 Fax: 03-8888 9917

<http://bpk.moe.gov.my>